

Rozhodnutí Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 05.09.1969, sp. zn. 4 Co 292/69, ECLI:CZ:KSHK:1969:4.CO.292.1969.1

Číslo: 92/1970

Právní věta: Zrušení dohody o pracovní činnosti se řídí zvláštními ustanoveními zákoníku práce; neřídí se ustanoveními zákoníku práce o skončení pracovního poměru.

Soud: Krajský soud v Hradci Králové

Datum rozhodnutí: 05.09.1969

Spisová značka: 4 Co 292/69

Číslo rozhodnutí: 92

Číslo sešitu: 8

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Dohoda o pracovní činnosti, Dohody o pracích konaných mimo pracovní poměr

Předpisy: 65/1965 Sb. § 232
§ 237

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 92/1970 sb. rozh.

Zrušení dohody o pracovní činnosti se řídí zvláštními ustanoveními zákoníku práce; neřídí se ustanoveními zákoníku práce o skončení pracovního poměru.

(Rozhodnutí krajského soudu v Hradci Králové z 5. 9. 1969, [4 Co 292/69](#).)

Okresní soud v Semilech se sídlem v Jilemnici zamítl rozsudkem z 2. 6. 1969 žalobu, již se žalobce domáhal vyslovení neplatnosti okamžitého zrušení pracovního poměru žalobce u žalovaného. Vycházel z toho, že zejména s ohledem na hrubé chování žalobce k vedoucím pracovníkům žalovaného byly splněny zákonné podmínky pro okamžité zrušení pracovního poměru podle § 53 odst. 1 písm. b) zák. práce.

K odvolání žalobce změnil krajský soud v Hradci Králové rozsudkem z 5. 9. 1969 rozsudek soudu prvního stupně v tom směru, že okamžité zrušení pracovního poměru je neplatné.

Z odůvodnění:

Podle výsledků řízení pracoval žalobce pro žalovaného jako fotograf „na pevný odvod zisku“, a to na základě písemné smlouvy uzavřené účastníky 2. 4. 1968. Dopisem z 3. 2. 1969 zrušil žalovaný okamžitě pracovní poměr se žalobcem podle § 53 odst. 1 písm. b) zák. práce s odůvodněním, že žalobce urážel hrubě a opětovně vedoucí pracovníky žalovaného, popř. že nedodržel smlouvu z 2. 4. 1968.

Se zřetelem na charakter smlouvy uzavřené účastníky 2. 4. 1967 bylo posouzení důvodnosti žaloby závislé především na posouzení otázky, jakou povahu měl právní vztah mezi účastníky a - podle toho - jakým způsobem mohl být tento právní vztah žalovaným zrušen. Soud prvního stupně se nezabýval touto otázkou; zřejmě proto, že účastníci se zmiňovali shodně jen o pracovním poměru a o zrušení pracovního poměru.

K tomu, aby mezi pracovníkem a zpravidla socialistickou organizací vznikl platně pracovní poměr, je třeba, aby účastníci projevili vůli založit pracovní poměr. A jak plyne ze smlouvy uzavřené účastníky 2. 4. 1968, nesměřoval jejich úmysl k sjednání pracovního poměru (který se řídí ustanoveními § 27 až 216 zák. práce), ale k sjednání dohody o pracovní činnosti (dle § 232 a násl. zák. práce); tomu nasvědčuje nejen označení smlouvy jako „smlouvy o zřízení provozovny barevné fotoreportáže v T. na pevný odvod zisku“, ale i povinnosti, k nimž se zavázali vzájemně oba účastníci. Tyto povinnosti účastníků podle smlouvy z 2. 4. 1968 jsou odlišné od povinností vyplývajících pro pracovníka a organizaci z pracovního poměru; podle uvedené smlouvy nebyla např. zahrnuta mezi povinnosti žalovaného povinnost vyplácet žalobci mzdu (tedy jedna ze základních povinností organizace charakterizujících pracovní poměr - srov. § 35 odst. 1 písm. a) zák. práce), a naopak byla zahrnuta mezi povinnosti žalobce i povinnost odvádět žalovanému pevnou částku jako předem stanovený odvod (který mohl být krácen v případě nemoci jen tehdy, jestliže doba trvání pracovní neschopnosti přesáhla jeden týden).

Tento právní vztah, který vznikl mezi účastníky, je podle názoru krajského soudu nikoli pracovním poměrem, ale právním vztahem plynoucím z dohody o pracovní činnosti podle § 232 odst. 2 písm. a) zák. práce. Tuto dohodu lze zrušit - nevyplývá-li způsob zrušení přímo z uzavřené dohody - jednostranně jen výpovědí z jakéhokoli důvodu a s jednoměsíční výpovědní lhůtou. Okamžité zrušení dohody je možné jen za předpokladu, že bylo výslovně sjednáno v dohodě pro případy, v nichž lze okamžitě zrušit pracovní poměr (§ 237 odst. 2 zák. práce). Ve smlouvě účastníků z 2. 4. 1968 nebyla možnost okamžitého zrušení dohody výslovně sjednána; smlouva obsahuje pouze obecné ujednání, že je oboustranně vypověditelná podle příslušných předpisů.

Z toho plyne, že žalovaný nemohl okamžitě zrušit pracovní poměr žalobce podle § 53 odst. 1 písm. b) zák. práce a již z toho důvodu, že takový poměr žalobce u žalovaného nevznikl a neexistoval a že žalovaný nemohl ani okamžitě zrušit dohodu o pracovní činnosti uzavřenou se žalobcem, protože taková možnost nebyla účastníky výslovně ujednána.

Z těchto důvodů změnil krajský soud rozsudek soudu prvního stupně v tom směru, že okamžité zrušení pracovního poměru je neplatné.